

అథ ఏక చత్వారింశ స్సర్గః

హనుమతః రావణబలపరిజ్ఞానోత్కంఠా

స చ వాగ్భిః ప్రశస్తాభి ర్గమిష్యన్ పూజిత స్తయా |
 తస్మా ద్దేశా దపక్రమ్య చింతయామాస వానరః || 1

అల్పశేష మిదం కార్యం దృష్టేయ మసితేక్షణా |
 త్రీ నుసాయా నతిక్రమ్య చతుర్థ ఇహ దృశ్యతే || 2

న సామ రక్ష స్సుగుణాయ కల్పతే
 న దాన మర్థోపచితేషు యుజ్యతే |
 న భేదసాధ్యా బలదర్పితా జనాః
 పరాక్రమ స్తేష్వ మమేహ రోచతే || 3

న చాస్య కార్యస్య పరాక్రమా దృతే
 వినిశ్చయః కశ్చి దిహోపపద్యతే |
 హతప్రవీరా హి రణే హి రాక్షసాః
 కథంచి దీయు ర్యదిహోద్య మార్దవమ్ || 4

కార్యే కర్మణి నిర్దిష్టే యో బహూ న్యపి సాధయేత్ |
 పూర్వకార్యావిరోధేన స కార్యం కర్తుమర్హతి || 5

న హ్యేక స్సాధకో హేతు స్స్వల్ప స్యాపీహ కర్మణః |
 యో హ్యార్థం బహుధా వేద స సమర్థోర్థసాధనే || 6

ఇహైవ తావత్ కృత నిశ్చయో హ్యహం
 యది వ్రజేయం ప్లవగేశ్వరాలయమ్ |
 పరాత్మ సంమర్దవిశేష తత్త్వవిత్
 తతః కృతం న్యాన్మమ భర్తృశాసనమ్ || 7

కథం ను ఖల్వద్య భవేత్ సుఖాగతం
 ప్రసహ్య యుద్ధం మమ రాక్షసై స్సహా ।
 తథైవ ఖల్వాత్మబలం చ సారవత్
 సంమానయే న్మాం చ రణే దశాననః ॥ 8

తత స్సమాసాద్య రణే దశాననం
 సమంత్రివర్గం సబలప్రయానినమ్ ।
 హృది స్థితం తస్య మతం బలం చ వై
 సుఖేన మత్వాహమితః పున ర్వ్యజే ॥ 9

ఇద మస్య నృశంసస్య నందనోపమ ముత్తమమ్ ।
 వనం నేత్రమనఃకాంతం నానాద్రుమలతాయుతమ్ ॥ 10

ఇదం విధ్వంసయిష్యామి శుష్కం వన మివానలః ।
 అస్మిన్ భగ్నై తతః కోపం కరిష్యతి దశాననః ॥ 11

తతో మహాత్ సాశ్వమహారథద్విపం
 బలం సమాదేక్ష్యతి రాక్షసాధిపః ।
 త్రిశూలకాలాయస పట్టసాయుధం
 తతో మహద్ద్యుధ మిదం భవిష్యతి ॥ 12

అహం తు తై స్సంయతి చండవిక్రమైః
 సమేత్య రక్షోభి రసహ్యవిక్రమః ।
 నిహత్య తద్రావణచోదితం బలం
 సుఖం గమిష్యామి కపీశ్వరాలయమ్ ॥ 13

తతో మారుతవత్ క్రుద్ధో మారుతి ర్భీమవిక్రమః ।
 ఊరువేగేన మహతా ద్రుమాన్ క్షేప్తు మథారభత్ ॥ 14

హనుమతా అశోకవనికాభంజనమ్

తత స్తు హనుమాన్ వీరో బభంజ ప్రమదావనమ్ |
 మత్తద్విజసమాఘుష్టం నానా ద్రుమలతాయుతమ్ || 15

తద్వనం మథితై ర్స్వకై ర్భిన్నై శ్చ సలిలాశయైః |
 చూర్ణితైః పర్వతాగ్రైశ్చ బభూ వాప్రియదర్శనమ్ || 16

నానాశకుంతవిరుతైః ప్రభిన్నై స్సలిలాశయైః |
 తామ్రైః కిసలయైః క్లాంతైః క్లాంత ద్రుమలతాయుతమ్ || 17

న బభౌ తద్వనం తత్ర దావానలహతం యథా |
 వ్యాకులావరణా రేజు ర్విహ్వలా ఇవ తా లతాః || 18

లతాగృహై శ్చిత్రగృహైశ్చ నాశితైః
 మహోరగైః వ్యాళమ్బుగైశ్చ నిర్భుతైః |
 శిలాగృహై రున్మథితై స్తథా గృహైః
 ప్రణుష్టరూపం తదభూ న్మహద్వనమ్ || 19

సా విహ్వలా శోకలతాప్రతానా వనస్థలీ శోకలతా ప్రతానా |
 జాతా దశాస్యప్రమదావనస్య కపేర్చలాద్ధి ప్రమదావనస్య || 20

స తస్య కృత్వార్థపతే ర్మహాకపిః
 మహద్వ్యళీకం మనసో మహాత్మనః |
 యుయుత్సు రేకో బహుభి ర్మహాబలైః
 శ్రీయా జ్వలన్ తోరణ మాస్థితః కపిః || 21

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్యహస్తికాయాం
 సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే ఏకచత్వారింశ స్సర్గః

ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహమ్ ||

ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |
 పారుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైనం జహి రావణీమ్ ||